

պուլ նուրբ գունտա , սարքարտան
պերու մէջմուտ օլան տօթըլուդուն
բէվապըթը իւէ Արմանիւ մէ Բուսիւ
պաղը խէշէր տէ , մէնաֆիլի ազիւ
մէսինին քէնտիւնին վաղ լյլէտիկի
պիր վաղիֆէ ինապընտան օլարագ ,
Ալթըրիւ մէնաֆիլինին ինապընտ
հիւ պիր վաղըթ միւսաատէ իթ
մէնէնէնիկին պէնան իթմիւ տիր
Բրէնս Պիզմարգ , կրան տիւգ Նիւ
գօլաբը իսթանաօլ դարուլարընտա
գաղապ պարագան պէօլէ պիր ին
պարտան սօնրա , Արմանիւսը ին
կիթէրընտա պիրլէտիրէն ինապը
նէ պիր տօթըլուգ մէջմուտ օլուու
ղունու տէրմիւսն իթմիւ , վէ պու իսէ
լուտ Պիզմարգիւտ իւէ ուզալալմաեա
պիր տալէթնամէ ատտ օլունմուշ
տուր :

(Տէլէֆ)

ԹՂԹԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

(4616 Դաւթբաշ Դիւանի Գրաստ)

Երկուշաբթի դիւր մարտ 30 ,
ըստ Եւրոպացաց ժամը 7 ու կէսին
նորէն բաւական ուժգին երկրաշարժ
մը եղաւ : Յնցումները արեւելքէն
դէպի արեւմուտք տեղի ունեցան
է գրեթէ երկու երեք մանրերկ
րորդ տեւեցին : Օգը այս միջոցին
բողբոլին ամպով պատած էր և ա
րեւմտեան հողմը կը փչէր : Պանա
կան երկիւղը ընդհանուր կերպիւ
տիրած է քաղքին մէջ , և ամեն
բերնէ տեսակ տեսակ շշուկ և չա
րագուշակ բաներ կը խուլին :

Բնակիչներու մեծ մասը ժամա
նակէն յառաջ գիւղերը ցրուած են ,
տեսներով որ ցնցումները չեն դադ
րիր և մի զինի միով կը շարունակեն
նոյն գիւղեր ժամը 9է սկսեալ մին
չեւ 10-11 , բոլոր եկեղեցիներու մէջ
հսկումներ տեղի ունեցան : Կ'ըսուի
թէ տեղական կառավարութիւնը
խտտիւ պատուէր բրած է որ կիրակի
օրերը բոլոր սրճարանները միջնեւ
ժամը 11 փակեալ պիտի մնան , և
միջոցներ ձեռք պիտի առնուին ,
որպէս զի ամեն աղղի ժողովուրդը
եկեղեցի երթան և Աստուծոյ եղած
աղօթից և երկրպագութեանց ներ
կոյ գտնուին : Անցեալ օր Թուրք
հիւ մը քառասունին չափ մանուկ
ներ առաւ և Բագու լեւը քացայ ,
ուր տեղ մինչև իրիկուան ժամը 3ը
ծոմապահութեամբ իր աշակերտնե
րուն հետ աղօթեց և երկրպագու

թիւն ըրաւ Աստուծոյ և Ոմանք կ'ը
սեն թէ Աստուծոյ զայրոյթը բորբո
քած է և հաւանական է որ մարդ
կային ազգին մէկ մասին վրայ թա
փի , ինչպէս որ նախագուշակ նշան
ները կը ցուցնեն : Բացի այդ է
ամեն ոք փութով ժամ մը յառաջ
ապաշտի ու զիջիլի դայ Աստուծոյ
բարկութիւնը անցունելու համար :
Այլը կ'ըսեն թէ՝ Իզմիրի շրջակայ
լեռանց մէջ հանքային ու մետա
ղային բորբոքումներ կան , և մին
չեւ որ այս հանքային յուզմանց մէկ
կէտը չպայթի , ցնցումները պիտի
չդադրին : Բայց կը յաւելցնեն , եթէ
այս պայթումը տեղի ունենայ , շատ
հաւանական է որ աղետալի հետե
ւանքներ ծագին քաղքին նկատ
մամբ , Ուրիշներ ալ պատմութենէն
փաստ բերելով կ'ըսեն թէ՝ ամեն
մէկ ու կէս դարը անգամ մը Իզմիր
երկրաշարժէ կործանած է : Վերջին
կործանումէն ի վեր ճիշդ մէկ ու կէս
դար անցած է , ուրեմն շատ հա
ւանական է որ այս պատուհասը
կրկնուի : Մենք այս կարծեաց և ոչ
մէկին չմամակցեալ պատճառներ
ունինք :

Իրիկուշաբթի իրիկուան մարտ 30 ,
Պօլոյ Անգղիական դեսպանատան
տարամոլութեան տակ գտնուող
Ալթըթ արքունական նաւը ճիւղի
վրաւոր բերաւ Բիոսէն , նոյն իրի
կուն Գերմանական արքունի շոգե
նաւ մ'ալ 28 վերաւոր բերաւ , ու
րոնք անմիջապէս ծովեզրը պատ
րաստի գտնուող յանձնակմբին շնոր
հիւ պատգարակներու վրայ դուռե
րով հիւանդատուն տարուեցան :
Գրեթէ ամեն օր Բիոսցիներ կուգան
հոս թշուառ և ողորմելի վիճակի
մէջ , և այս թշուառներու համար
կազմեալ յանձնակումբը ամեն կեր
պիւ կը խնամեն զիրենք : Ալթըթ
շոգենաւը մեծ քանակութեամբ
տախտակ , բեւեռ , նպար և այլն
առնելով , չորեքշաբթի իրիկուան
ապրիլ 1 , Քիոս մեկնեցաւ :

Երեքշաբթի մարտ 31 , կէս գի
շերուան մօտ կրկին բաւական ուժ
գին երկրաշարժ մը եղաւ , ցնցում
ները երկու մանրերկրորդի չափ տե
ւեցին : Հետեւեալ չորեքշաբթի օր
ապրիլ 2 , կէս օրէն ետքը ժամը
3ին կրկին երկրաշարժ մը եղաւ առ

ջինէն ուժգին , և ցնցումները 3-4
մանրերկրորդ տեւեցին :

Գրասէր Ատմը բանասիրականը
և Գաղափարական ցանող թուղթը
ձգեց , և Մաթիւ եկաւ Գաղափարա
խոշոր և փայլուն վերնագրին տակ
իր աւուած խելագատակին ար
դունքները ցոյց տալու : Սակայն
ինչպէս որ Գաղափարական անճոռնի
պաղ , թեթեւ և անիմաստ բաներ
էին , ոչ նուազ զգուշի , անշնորհ ,
սլլանդակ և զաւանցական շատ
խոսութիւններ են նաեւ այս Գա
ղափարականը : Մեր իմաստակները կը
կարծեն որ մատենագրական գրելը
գիւրին բան մ'է , և այն թերուսը
որ քանի մը տող սխալ գրել և
քանի մը գաղղիներէն գիրքեր ալ
առանց հասկընալու կարդացել է ,
կրնայ անկէ ետքը ամեն բանի մէջ
քիթը խօթել և ինքզինքը քննա
դատ կարծելով խնդ ու խելագ
բաներ դուրս տալ բերնէն : Մա
տենագրական վերնագրի տակ բան
մը գրելու համար մարդ մը , եթէ
չենք սխալի քիչ շատ ճաշակ , հըմ
տութիւն , առողջ դատողութիւն և
ծանրութիւն ունենալ պէտք է :
որ և իցէ մատեն մը կամ հրա
տարակութիւն մը քննադատած ա
տեն , անոր պարունակութեան , ու
ճին , իմաստին , թարգմանութեան
և այլն արժէքը , որակը , կարեւ
րութիւնը կամ անկարեւորութիւնը ,
օգտակարութիւնը կամ անօգուտ
ըլլալը պարզել պէտք է հասարա
կութեան աչքին առջեւ : Ինչպէս
բանք ծանր և լուրջ կերպիւ : Այս
լրջութիւնը և ծանրութիւնը իր բա
ցակայութեամբ կը փայլի Գրասէրին
վրայ : Ասոնց տեղ նա միշտ նուազ
հացիկատակութիւն , չորեքրթու
թիւն և փայլուն ու խոշոր բառեր
ու հատուածներ կը խշարէ , որոնց
ի'նչ ըլլալը ինքն ալ չգիտեր , եթէ
գաղտուկ իրեն հարցնենք : Գրա
սէրը կը նմանի այն հոգեփաղը հիւ
ւանդին որ ընդ միշտ կը զաւանցէ ,
և այնպիսի խօսքեր կ'ըսէ որ ա
կանջը չըսեր , բայց ունկնդիրնե
րու յուսահատութիւն կը պատճա
ռէ և մեծ վիշտ կուտայ : Այս առանկ
հիւանդի մը վրայ ոչ բժիշկները և
ոչ ազգականները յոյս չեն դնել
որ կ'աղէկնայ : Զիչդ հիւանդ մենք
ալ այս տեսակ հիւանդի մը առջև

կը գտնուինք և յապարդիւնս կը
փորձենք մեր դեղերը , թէ և փոք
րիկ յոյս մը ունինք քանի որ Գրա
սէրին հիւանդութիւնը իմացական
այսինքն խելքի հիւանդութիւն է ,
և կրնայ ըլլալ որ տակաւ առ տա
կաւ բուժի երբ իրեն խելացնորու
թիւնները աչքին առջեւ գրուին :
Մեր այս բաժնեքը կրնայ հեշտու
ստուգել ամեն խելահաս և ուշիմ
մարդ , եթէ անգամ մը Մաթիւ մէջ
հրատարակեալ Գաղափարական խ
րագրով մատենագրականը աչքէ
անցնէ , որուն սկիզբը Բաթումի քա
անուէն մէկու մը խաւերէն 10-12
տողէ բաղկացեալ ոտանաւորը կայ ,
Մարդ կը շուարի կը մնայ հարցնե
լով իւրովի՝ թէ այն տողերը առ ի'նչ
գրուել են հոս : Ի'նչ բան կ'ուզէ
Գրասէրը այն խաւերէն ոտանաւոր
ըով աւելի գէշը կայ , խաւերէն
չգիտող ընթերցողը ի'նչ պիտի
հասկնայ այն տողերէն : . . . Արդ
եօք Գրասէր ատով հասկցնել կ'ու
զէ՝ թէ ինքը խաւերէն ալ գիտէ :
Ասի շատ հաւանական է , բայց այս
միջոց աղայամտութեան և ցուցա
մարտեան մը ուրիշ անուն մը կու
տան ոմանք , որ մենք զանց կ'ը
նենք հոստեղ նշանակել : Զտեսու
թիւնը սոսկալի միւլութիւն մ'է և
անկրթութեան յառաջ կուգայ , կը
ցտախը որ այս անկրթութիւնը ինչ
պէս Գրասէրին նոյնպէս ուրիշ խել
մը երկտառադրեանու վրայ ալ կը
տեսնուի . . . Բայց թողունք այս
կէտը որ գուցէ Ատմի վերջին թե
րութիւնէն է համեմատութեամբ մա
տենագրականին այլ կէտերուն հետ
և անցնինք նոյնին պարունակու
թեան :

(Երանայեմ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զիւմա իրթնիս կիւնքի նիւս
խէմիզաէ , միլլէթիմիզ էրմէնի-գա
թօլլըքլէր հազգընտա տէրճ իթ
տիկիմիզ պիր գըլմա մէքթուպտա ,
Դաղանճեան Սուլթան սէրբուգօ
պօս հաղթթիլլէրինին , Սինթա եա
նի բիսոպօսան մէճիսինէ կիթմէք
իւզը տալլէթնամէ ամիզ իթմիւ օլ
տուգլարը , հալ պու քի քէնտիլէրի
նին տէ մէղքիւր մէճիսէ կիթմէք
իւզը կիւեա պիր խթիֆա քեա
ղըաք վրիւիշ պուլունտուգլարը , վէ

Իշթէ , Բարսի զաղթթասընն մու
ճիպի տէչէթի , վէ հապսիսնէլէ
րին նէֆթէթի օլան պու մաճիւրմ ,
պուլունտուգու շու խանէտէ սանքի
եէնի տօղմագ տա վէ եախտ եէ
նիտէն եաշամաեա պաշամագ տա
օլտուղունու զանն իթմէքտէ , վէ
պաղէն , պիր նէվի հայրէթիլէ , ա
ճապա նէ պէտպալթիլը վէ նէթա
լէսիլլէրէլէ , միւտտէթի մէտիլտէ
քիւլհանիլէրէ մախուս պիր էօմիւր
կէչիլլիլ օլտուղունու քէնտի քէն
տիլնէ սիւալ իլլէմէքտէ իտի , Հալ
պու քի , պու առէմ , չիմտի տէ ,
նամալուր առէմիլը իլլիտէ կէչի
րիլէն էօմիւրտէն պաղաք էօմիւր օլ
տուղունու պիլմէտիկի կիպի , կէչ
վիլ զէմանընտան սու նէֆթէթի հիստ
իթմէքտէ , վէ մէչուր պիր սապը
գալը իւքէն , եէնի պիր առէմ օլ
մագտա իտի :

Իշպու հիւքթթ նէվիլտէն օլան
թէպէտտիլլէն ինարալ իլլին , նէ
եաղըմագ լաղըմ կէլմիլ իտի : Պիր
հիւանի գապուլիլլէթ , պիր էլ ու
ղաթըմաք , պիր ինթիլեալըն էմ
նիլլէթի , վէ պիր կէնճ գըլըն թէ
վէճհիւհիւս տէյիլ մի :

Աճապա ճէմիլլէթի պէշէրիեւ ,
խալիսանէ սուրէթտէ իթթէեւեւէք
օլա , աճապա նի'չ ճանար պու
վէճ իլլէ գուրթիլլէրար :

Ամմա , պիլլէ , պու պիր մուխա
թարալ թէճըրիպէ տիր տէեւեւէք
լէր տիր : Էվլէթի , պիլլտէ տէրիլ
քի , մուխաթարալ տիր , լաքին է

կէր պուլուն թէչիլլէթի պիլլիւք
իսէ , միւքեալթաթ տա կիւգէլ տիր
ժան Բընօ , կէչիլլիլ օլտուղու
էօմի իլլիտէ հէր գալըպա կիրիպ
չըգմըլ իտի :

Մէսէլա մէղքիւր պօլլուգ կիւն
լէրինտէ , տէմէթիլէ պանդա սէ
նէտլէրի ալըարագ , գէֆը ու սէ
ֆա եէրլէրինտէ , կիւեա զէնկիլ
պիր էճնէպի տիր կիպի թալը ու
հարէքթիլլէրտէ պուլունտուր , վէ ա
տէթա ինկիլլիլ սիւարիլլէրի միսիլ
լու պէյիլլէր սիւար օլուր , մահի
րանէ գըլըմ իթթիմալ իտէր , վէ ըն
իլլէ տէֆա թապանաւ աթտըլլէն
տա , ըն պիրլինի նիշանկեալնա
րաթթ կէթիլլէր իտի :

Դօրա , ալմա մախուս օլան չէյ
լէրէ բէք մէրաղըլ օլտուղու ճիւզէթ
լէ , ժան Բընօտան տէրալմագ իս
թէտի Մէղքուրէ զաթէն բէք ալէա
աթա պիլմէք պիլլիլլի կիպի , պիր
աղ տա թապանաւ գուլլամագ պի
լլէր իտիժան Բընօ քէնտիլլէն գըլըմ
իթթիմալլին էօլլէթիտ , վէ աղ վա
գըլթ գարթնաւ քէսպ ինթիլլի
թէգաւտտիլմտէն սօլաեք ինթիլլէ
մէմուլիլլէթ իլլէտի :

Բիշար Պէրնիլէ գըլընըն չու հալ
վէպինէ գալըլ կէլմէյիպ , պաղէն
տալի կիւլլէրէք ,

—Դըլըմ , տիմէքտէ իտի , էկէր
չի սէնի պիրլին թաճիլ իտէրէն ,
քէնտիլլի միւտտիլմա իթմէք իւզը
քէմէնէն ինթիլլէրաճըն օլմաեաճա
ղը , լաքին չու էրքէլլէրէ մախ

սուս օլան թալիլլէրտէ , պաղ քի
պիր աղ տաճ էրքէլլէրէ պէնդէ
եէսին :

Կէնճ գըլլ , պու սէօլլէրէ ճէվապ
վիլլէքէք եէրտէ , գաւառնա պիր
լէթաֆէթիլլէ բէտէրինէ սարըլմագ
տա իտի քի , պու հալ , հարեգա
թէնէ կիւլլէլ ճէվապ տիմէք իտի
Պու եէնի մէշլուլլէրէթիլլէ իլլին
տէ , Դօրանըն Արման Տօրաեք ու
նուլմուշ օլտուղու սալա զանն օ
լունմամալը տըր , Նասըլ քի նիշան
եւիլլիլլէր օլան կիւմիւշ եւիլլիլլէր
ալա բարմաղընտան չըգարմամալը
տա , պունա պիր իսպաթ իտի :

Զաթէն մէղքուրէ գալլիլլիլլէք
միլլէն վէ տալիլմա սուրէթտէ սէվ
իլլիլլիլլէն վիլլիլլէ օլտուղու թափ
կիւլլտէ , ունութեամբ հիւ պիր մա
հէլլ գալմամըլ իտի , վէ հէր վա
գըլթ մէրգուլուն ալտէթիլլէ պէք
լէմէքտէ իտի : Անճագ ֆիլլիլլէ
պիր միւլաճապիլլէր եէկանէն իլլիտէ
ղարգ օլմալըն իլլին , ֆէվլէլաւտէ
պիր մէրաղլէ սիլաճ թալիլմա իտէր
իտի :

Պիր սապաճ , Բիշար Պէրնիլէ ֆա
միւսալըլա , վէ ժան Բընօ իլլէ մէ
լէլլ տօղթթ պիրլիլլէ օլարագ ,
թալմա սալալընտա թօղմամըլ պու
լունտուղարըլ հալտէ , ալըք օլան
բէնիլլէլլէրտէն սիւարթիլլէ կէլմէքտէ
օլան պաղը պէյիլլէր սէսիլլէր իլլի
տիլլտի :

Պու վուգուաթ , ֆէվլէլաւտէ պիր
չէյ օլմալըլըլ էճիլլտէն , հէքսի օլ

իշպու միւլապտէլլէյիլ էվլապըն նէ
սէպէպէ մէսին իտուկիլլէ տալիլ
մալիւմաթ իթա գըլընմըլ օլտուղու
մալիւմա տիր : Մէսէլլէնէ արեաղա
տար օլանարտան չօղլար , պու
խուտուտա թարաֆըլըլա բէք չօղ
լթիլլաղաթ պէնան իթմիւ օլտուգ
լարընտան , վէ պու եօլապ պիր էվ
լաղ միւլապտէլլէսինէ ինանմաղա
լարընտան , վէ հաթթա թարաֆէյ
նին ճէնապ վէ աղալլէթիլլէ սալա
մալաֆըլըլ կէօլմէտիլլէրինտէն ,
տիւնքի բաղալ կիւլլիլ , օլ պապ
տէ մալիւմաթ վէ իլլալաթթ սահիւ
հէ ալմագ իւզըլէ , սէրբիլլ օլալար
միւլալիլլէյիլ հաղթթիլլէրիլ նէգալլինէ
միւլաճապ իթալիլլիլլիլլտէ , միւլա
րիլլէյիլ , քէնտիլլէրինի Սինթա տա
վէթ իլլին կէօնտէրիլլիլլ օլան էվլա
ղը իրաեւ իլլէ , թարաֆըլընտան տա
կիւեա Սինթա տան իսթիֆա իլլին ,
տիկէր պիր էվլաղ վէրիլլիլլ օլտու
ղունու գաթիլլէն ճէրհ վէ ինթիլլ
լիլլէմիւլ օլմալարըլա , պունուս աա
լի պէնանըն վաղիլլէմիւլ իթթիլ
ղալընտան ատտ իլլէմիլլիլլ տիր :

Միւլալիլլէյիլ սէրբիլլ օլալա հաղ
թէթիլլէրինէ կէօնտէրիլլիլլ օլան մէղ
քիւր տալլէթնամէյիլ , մէսէլլէնէ տ
լէաղաւտար օլուպ տա , օլ պալտէ
չիւպհէ իտէլլէրէ իրաեւ , վէ պու
սուրէթիլլէ թէսքիլլէ էֆըքալ իլլին ,
ղաղթթալըլա տէրճ իթմէք իւզ
րէ , իսթիլլիլլիլլիլլտէ , միւլալիլլէյիլ
հաղթթիլլէրի , հէր քէսին էֆըքալը
նա քէնտիլլէրի պիր չէյ տիւնէմէնէ
ճէքլէրինտէ , պունուս նէշլիլլնէ
պիր իւլլոււմ կէօլմէտիլլէրինի պէ
նան իթմիլլէր իսէ տէ , պիլլ , պու
նուն նէշլիլլ ֆալիլլտէտէն իսթիլլ օլմա
եաճաղըլը միւլալիլլտէն սուրէթիլլտէ
պիր իթաւտէ , աղըպէթ մէղքիւր
տալլէթնամէ սուրէթիլլին իսթիլլա
լէ մուլաֆըլա օլմուշ , վէ պէրվէճ
հիւ աթիլլ նէշլիլլէ միւլալարաթ իլլէ
միլլիլլ տիր :

Արհապատիւ դերապալմա Տէր

Ծանօթ է Արհի . Գեր . Տէրութ
եան Զեյթի հրատարակութիւն պու
րապիլլէրեան կաթողիկոսական Այ
թուոյն Կիլիկիլլ կանոնական հրա
ժարմամբ Գերբիլլալիլ Անտոնի Պետ
րոսի Թ . ի Կաթողիկոսութենէ իւր
մէ . որպէս և՛ ըստ պաշտօնական հը
րալիլլանա՝ բացուան Սինհոդոսին
ի գործ ընտրութեան նորոյ կաթողի
կոսի փոխանակ հրաժարելոյն : Սմին

—Մուհապպէթիլլ , խալիսանէ կէօ
րիւնիւեք , տէտիլ չիթիլլիլլաթթ
սահիլլիլլ քէնտիլլ քէնտիլլ , պէլլ
պէն իլլի մուհապէմէ իթմիլլիլլ
տիր , վէ եանըլմըլ օլմալըլըլը միւ
րէճճաճ ատտ իտէրմ :

Մարսիալ սէօղիլլնէ տէվալմ պիր
լէ ,
—Բէճա իտէրմ , տաեքըլըլ ,
տէտիլ , պէտիմ տալիլ ֆալիլլիլլ
սաեքլան ֆալիլլեանըլըլ պանա թագ
տիմ իտիլլ :

Մալիլմիւլալ տիր քի , պու
առէմ , հէր նէ գաւալըլ էլլի եալըն
տա իտի իսէ տէ , պօնուսուն տի
րիլլէք վէ չէվիլլիլլինէ պաղըլըլ
իսէ , անճագ գըլլեք եալընտա զանն
օլունուեք իտի : Սալարըլ սըգ վէ
ալըք քէսիլլանէ ինթիլլտէ օլուպ
անճագ պիր գալլ թէլլ պէնաղ գու
րըլմըլ իտի :

Իլլի եանտան օլան ուղուն սա
ղալըլ պօնալըլ վէ գաւալըլ սալըլ կիւ
պի գօղալըլ օլուն , տիլլեպիլլէ
թալըլ իտիլլիլլ օլան եւիլլիլլէրիլլ
րաֆթիլլա տալլէտա չէնպէր չէլլիլլ
լէր իտի : Պատէմ կէօղլէրիլլ սուր
մալիլլ ինթիլլտէ պուլունուպ , աղը

—Սալլէլլիլլ , ալիլլիլլ Մար
սիալ , տէտիլ :

Միւսաֆիլլ , էվլիլլէլլ էմիտէ տաեք
սըննէ էլլին սըգալըլ , վէ սօնրա , կիւ
եա գաղըլըլ քօնուլըլըլ պիր հէեւ
ճաղը գալլըլ թուլթուլմուշ տուր
կիպի , մէրգուլուն գօլարըլ իլլին
աթըլըլ , էօլլէ պիր չիտտէթիլլ սըգ

